

Paragraf 106

Ärendenummer KS2022/92

Information om uppdrag - säkerställ att ledamotsinitiativ får väckas

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott tar del av informationen.

Sammanfattning

Enhetschef Maria Ekblad informerar om hur kommunens rutiner för att säkerställa att ledamotsinitiativ får väckas ser ut.

Paragraf 116

Ärendenummer KS2022/92

Svar på ledamotsinitiativ - Säkerställ att ledamotsinitiativ får väckas

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. Kommunstyrelsen upplysningsvis informerar samtliga nämnder om hur ledamotsinitiativ bör hanteras.
2. Kommunstyrelsens rutiner för ledamotsinitiativ ses över, så att de inte innehåller begränsningar som strider mot kommunallagen.
3. Uppdragen återrapporteras till kommunstyrelsen under hösten 2022.

Beskrivning av ärendet

Ordföranden i tekniska nämnden avslag på nämndens sammanträde den 15 december 2021 en anmälan av ett ledamotsinitiativ.

Anders Wikman (NE) inkom på kommunstyrelsens sammanträde den 25 januari 2022 med ett ledamotsinitiativ, "Säkerställ att ledamotsinitiativ får väckas", som sedan återtogs för att istället lämnas in som ett "Förtydligande om ledamotsinitiativ" vid kommunstyrelsens sammanträde den 22 februari 2022.

Anders Wikman framför sammanfattningsvis i sitt ledamotsinitiativ att det enligt kommunallagen är en ovillkorad möjlighet för ledamöter att väcka ett ärende i en nämnd. Han anser att det är allvarligt att en representant för den politiska ledningen åsidosätter oppositionens lagliga rätt att väcka ärenden i en nämnd och att kommunstyrelsen enligt dess reglemente har i uppgift att säkerställa att tekniska nämnden följer kommunallagen när det gäller ledamotsinitiativ. Han menar även att det i närtid visat sig att fler nämnder och förvaltningar är osäkra på hur ledamotsinitiativ ska hanteras. Det behöver därför klargöras.

Mot bakgrund av detta yrkar Anders Wikman att

4. Kommunstyrelsen vidtar erforderliga åtgärder utifrån styrelsens ansvar att övervaka och ha uppsikt över övriga nämnders verksamheter, med anledning av att ett ledamotsinitiativ inte tillåts väckas i tekniska nämnden
5. Kommunstyrelsen upplysningsvis informerar samtliga nämnder om hur ledamotsinitiativ bör hanteras

6. Kommunstyrelsens rutiner för ledamotsinitiativ ses över, så att de inte innehåller begränsningar som strider mot kommunallagen
7. Uppdragen återrapporteras till kommunstyrelsen skyndsamt, dock före sommaren 2022.

Förvaltningens bedömning

Kommunstyrelsen förfogar inte över några direkta maktmedel, då den utövar uppsikt över andra nämnders verksamhet, utan befogenheten innefattar i princip endast en rätt att till nämnderna lämna råd, anvisningar och förslag till åtgärder, som styrelsen anser bör vidtas. Att en ledamot har nekats att väcka ett ärende enligt 4 kap. 20 § kommunallagen är allvarligt och ordförande i tekniska nämnden har informerats om detta. I dagsläget görs bedömningen att denna information har varit tillräckligt och det finns inte något behov av att kommunstyrelsen beslutar om några förslag på åtgärder eller dylikt till tekniska nämnden.

Det är upp till varje nämnd eller förvaltning, om det är en ren verkställighetsfråga, att avgöra hur ledamotsinitiativ ska hanteras. I detta förutsätts också att nämnden känner och följer lagen, precis som den ska göra vad gäller all annan verksamhet. Att tekniska nämndens ordförande på ett sammanträde avslöjar en anmälan av ett ledamotsinitiativ är inte en tillräcklig anledning för kommunstyrelsen att informera samtliga nämnder om innehållet i 4 kap. 20 § kommunallagen.

Kommunstyrelsens egna rutiner för hantering av ledamotsinitiativ innehåller inte några begränsningar som strider mot kommunallagen. Det har däremot framkommit vid skilda tillfällen under senare tid att kunskapen om väckandet av ledamotsinitiativ samt hur de ska besvaras behöver ökas.

Kommunledningsförvaltningen kommer se över befintliga rutiner för att klargöra dessa frågor.

Yrkanden

Anders Wikman (NE) yrkar att:

1. Kommunstyrelsen upplysningsvis informerar samtliga nämnder om hur ledamotsinitiativ bör hanteras.
2. Kommunstyrelsens rutiner för ledamotsinitiativ ses över, så att de inte innehåller begränsningar som strider mot kommunallagen.
3. Uppdragen återrapporteras till kommunstyrelsens under hösten 2022.

Peter Book (M) yrkar bifall till Anders Wikmans (NE) yrkande.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut och frågar om kommunstyrelsen kan besluta i enlighet med Anders Wikmans (NE) yrkande och finner att kommunstyrelsens beslutar så.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag, kommunstyrelsens arbetsutskott, 2022-05-10, § 78

Tjänsteskrivelse, kommunledningsförvaltningen, 2022-05-04

Protokollsutdrag, kommunstyrelsens, 2022-02-22, § 54

Ledamotsinitiativ, Förtydligande om ledamotsinitiativ, 2022-02-22

Beslutet skickas till:

Förslagsställaren, för kännedom

Ledamotsinitiativ KS 220222

Förtydliganden om ledamotsinitiativ

Ledamotsinitiativ är enligt kommunallagen en ovillkorad möjlighet för ledamöter att väcka ett ärende i en nämnd (4 kap 20§: *Varje ledamot i en nämnd får väcka ärenden i nämnden*). Se rättsfall <https://databas.infosoc.se/rattsfall/54129#!>

Enligt kommunstyrelsens reglemente är en av styrelsens uppgifter att övervaka att bland annat nämnderna följer lagen: *"Styrelsen ska övervaka att kommunens verksamheter bedrivs i enlighet med lag, förordningar, föreskrifter samt enligt kommunens egna mål, riktlinjer och andra styrdokument. Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamheter."*

Ordföranden i Tekniska nämnden avslag på nämndens möte den 15 december 2021 en anmälan av ett ledamotsinitiativ (ur protokollet, §133: *"Anders Wikman (NE) anmäler ett ledamotsinitiativ. Ordförande Tomas Rådkvist (MP) avslår begäran om att det tas upp på föredragningslistan"*).

Jag anser att det är allvarligt att en representant för den politiska ledningen åsidosätter oppositionens lagliga rätt att väcka ärenden i en nämnd. Jag anser också att kommunstyrelsen enligt dess reglemente har i uppgift att övervaka att Tekniska nämnden följer kommunallagen, bland annat när det gäller ledamotsinitiativ.

Utöver detta har det i närtid visat sig att fler nämnder och förvaltningar är osäkra på hur ledamotsinitiativ ska hanteras. Det behöver därför klargöras.

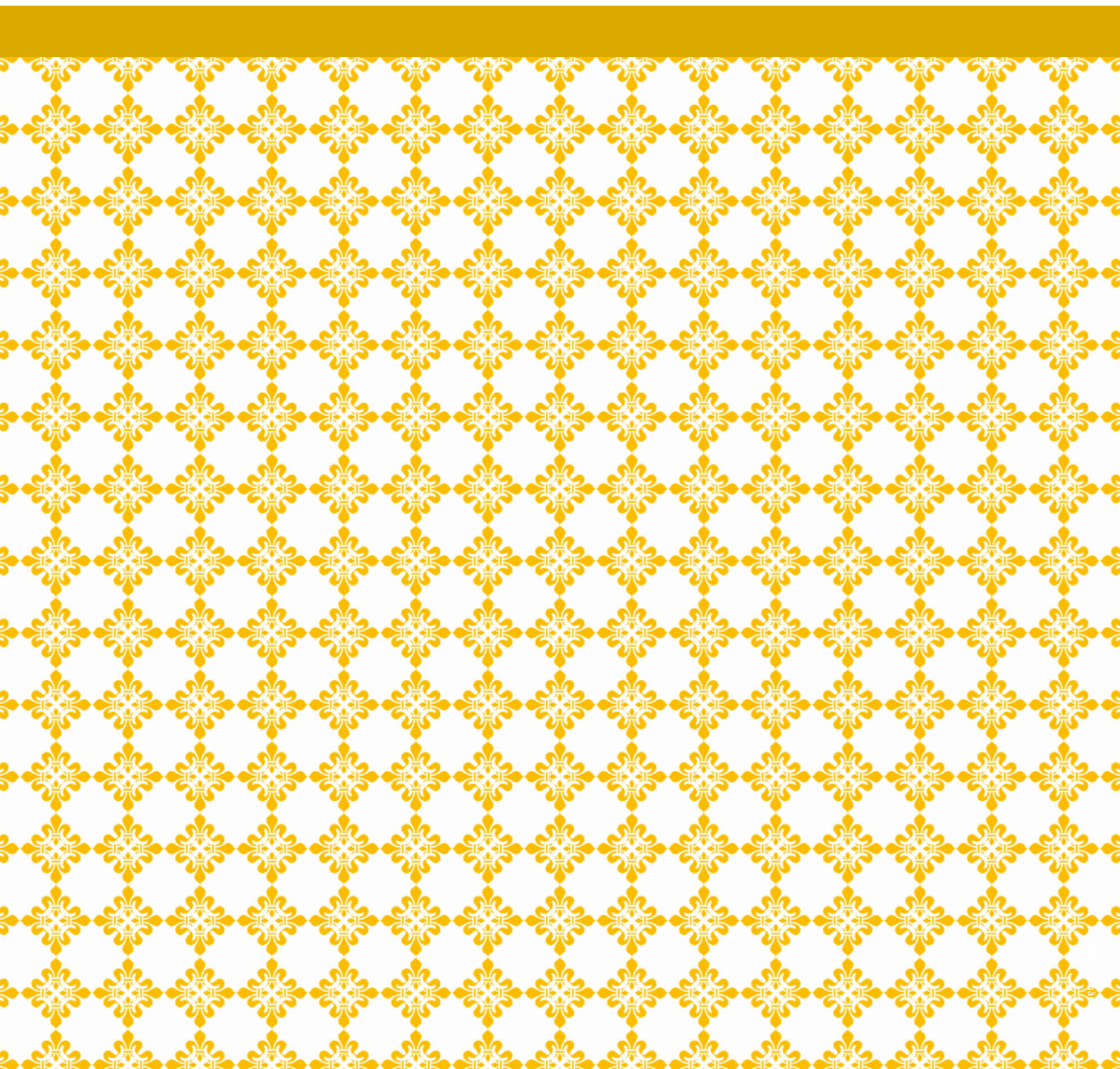
Jag yrkar att:

- 1. Kommunstyrelsen vidtar erforderliga åtgärder utifrån styrelsens ansvar att övervaka och ha uppsikt över övriga nämnders verksamheter, med anledning av att ett ledamotsinitiativ inte tillåts väckas i Tekniska nämnden**
- 2. Kommunstyrelsen upplysningsvis informerar samtliga nämnder om hur ledamotsinitiativ bör hanteras**
- 3. Kommunstyrelsens rutiner för ledamotsinitiativ ses över, så att de inte innehåller begränsningar som strider mot kommunallagen**
- 4. Uppdragen återrapporteras till kommunstyrelsen skyndsamt, dock före sommaren 2022**

/Anders Wikman, Nystart Enköping

Rutin för ledamotsinitiativ

Beslutad av kommunstyrelsen 2021-03-23, paragraf 50

**ENKÖPINGS
KOMMUN**

Kommunledningsförvaltningen
Malin Kvist
0171-625873
malin.kvist@enkoping.se

Ärendenummer
KS2021/149

Dokumenttyp

Rutin

Ersätter

-

Beslutad av

Kommunstyrelsen

Gäller för

Kommunstyrelsen

Gäller f.om.

2021-03-23

Ansvarig funktion

Kommunsekreterare

Gäller t.om.

Tillsvidare

Reviderad

Innehållsförteckning

Rutin för hantering av ledamotsinitiativ och frågor i kommunstyrelsen.....	1
Vad är ett ledamotsinitiativ?	1
Rutin för hantering av ledamotsinitiativ i kommunstyrelsen.....	1
Övriga frågor.....	2

Rutin för hantering av ledamotsinitiativ och frågor i kommunstyrelsen

Vad är ett ledamotsinitiativ?

Kommunallagen (2017:725) 4 kap. 20 § stadgar att "ledamöterna i nämnderna får väcka ärenden i nämnderna".

Regleringen innebär bland annat att en enskild ledamot eller flera ledamöter tillsammans kan väcka ärenden i nämnderna eller kommunstyrelsen. Dessa ärenden som väcks i nämnderna av en eller flera ledamöter betecknas ledamotsinitiativ.

Rutin för hantering av ledamotsinitiativ i kommunstyrelsen

- Ledamot, eller flera ledamöter tillsammans, får initiera ett ärende (ledamotsinitiativ) i kommunstyrelsen. Ledamoten eller ledamöterna ska vara tjänstgörande vid sammanträdet då ärendet initieras. Rätten gäller även tjänstgörande ersättare.
- Initiativet ska falla inom nämndens verksamhetsområde.
- Skriftligt underlag ska lämnas in till kommunledningsförvaltningen före eller under sammanträdet. Det skriftliga underlaget ska tydligt märkas med "Ledamotsinitiativ".
- Oavsett när initiativet lämnas in måste initiativet väckas som ett ärende på sammanträdet med kommunstyrelsen. Ledamoten eller ledamöterna som avser initiera ärendet ska avisera det när föredragningslistan fastställs och ärendet placeras då i slutet av dagordningen.
- När ärendet behandlas tar kommunstyrelsen ställning till om ärendet ska beredas eller beslutas direkt.
- I de fall ärendet skickas på beredning ska ärendet beredas på ett sådant sätt så att kommunstyrelsen kan fatta beslut i ärendet utan onödigt dröjsmål, dock senast inom ett år från det att ärendet väcktes.
- Två gånger per år ska kommunstyrelsen få redovisat för sig de ledamotsinitiativ som ännu inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras i mars och september.

2021-03-23

Övriga frågor

I vissa fall har en ledamot behov av att få svar på enkel fråga eller önskar mer information i ett ärende. En övrig fråga aviseras när föredragningslistan godkänns och behandlas under punkten "Övriga frågor". Det är sedan ordförande som avgör när och hur frågan besvaras. Beroende på frågans art kan detta ske under samma sammanträden som frågan ställdes eller vid nästkommande sammanträde med kommunstyrelsen.

www.enkoping.se